

Elemzés

Drasztikus megszorítások az ígéretözön után – a Gyurcsány-koalíció mérlege az önkormányzatokban

A rendszerváltozás óta megfigyelhető, hogy a balliberális erők mind az országgyűlési, mind az önkormányzati választások kampányában a közterhek enyhítésének, jóléti intézkedések bevezetésének, valamint a vállalkozások megsegítésének az ígéretével kampányolnak, majd hatalomra kerülve – pénzhiányra, illetve gazdasági nehézségekre hivatkozva – súlyos megszorításokat vezetnek be. A Századvég – folytatva a balliberális önkormányzati megszorításokról szóló sorozatát – utánajárt annak, hogy a baloldal milyen ígéreteket tett a 2019-es önkormányzati választások kampányában, és ehhez képest milyen politikát folytattak az elmúlt másfél évben azokon a településeken, amelyek vezetését átvették.

I. Mivel kampányoltak a balliberális politikusok és milyen döntéseket hoztak az önkormányzatokban?

2019-ben a fővárosi baloldali politikusok gyakran elhangzó kampányígéréte volt a kerületi önkormányzati bérlakások állományának bővítése. A párbeszédese V. Naszályi Márta, a szocialista, majd a DK-hoz igazolt Kiss László, a „független” Pikó András, az MSZP-s Horváth Csaba, illetve a momentumos Déri Tibor egyaránt bérlakások építését szorgalmazta. Ennek ellenére Budaváron a 2019-ben megválasztott balliberális városvezetők a két és félszeresére emelnék a kerületi lakbéreket, Óbudán egy rendeletmódosítás következtében 1600 bérlőnek a közös költség egy részét is meg kell fizetnie, Józsefvárosban megkezdődött az önkormányzati lakások értékesítése, Zugló baloldali vezetése – a kampányban hangoztatott évi 100 bérlakás megépítése helyett – sok helyen a meglévő lakások felújításáig sem jutott el, míg Újpesten megvonták a fiatal házaspárok lakáshoz jutásának önkormányzati támogatását. Ezzel párhuzamosan Miskolcon Veres Pál baloldali polgármester „igényvezérelt ingatlanbérlést” ígért, majd a gyakorlatban

44-98 százalék közötti lakbéremelést, és a bérlőkre visszamenőlegesen terhelt kaució-fizetési kötelezettséget vezetett volna be, ugyanakkor e törekvése a kormány gazdaságvédelmi intézkedésének köszönhetően – amely megtiltja az önkormányzati lakások bérleti díjának emelését – meghiúsult.

Az önkormányzati voksolást megelőző időszakban balliberális ígéretek sorozata hangzott el a budapesti „parkolási káosz” felszámolásáról, a kedvezmények „átgondolásáról”, a közlekedés „megújításáról”, valamint arról, hogy a parkolási rendszer nem a „pénzbehajtásról” fog szólni. A reformtervek eredménye az lett, hogy a parkolási díjak Budaváron, Óbudán, Erzsébetvárosban, Ferencvárosban, Újbudán és Zuglóban is emelkedtek, továbbá a baloldal Józsefvárosban a lakossági várakozási hozzájárulás szabályait változtatta meg úgy, hogy a családok parkolással összefüggő kiadásai akár több tízezer forinttal is növekedhetnek. Hasonló képet láthatunk Szombathelyen is, ahol a balliberális szövetség – bizonyos zónákra vonatkozóan – ingyenes parkolással kampányolt, mely kezdeményezés végül a parkolási díjak emelésében merült ki. Szegeden Botka László ugyan dinamikus fejlődést és megújuló városrészeket ígért, ehhez képest bezáratta a Cserepes sori piacot, valamint a parkolási díjak és bérletek árát több mint tíz százalékkal növelné a járványhelyzet megszűnését követően.

További érdekesség, hogy miközben Budapest főpolgármestere, Karácsony Gergely a megválasztása óta rendszeresen a főváros „kormányzati kivéreztetéséről” beszél, a helyi vendéglátósok számára négy hónapra megítélt, egyösszegű állami bértámogatás megérkezésével a Fővárosi Önkormányzat több vállalkozás számlájáról százezres, illetve milliós összegeket inkasszózott.

Világosan látható tehát, hogy a kormányzat adócsökkentési és munkahelymegőrzési politikájával szemben **a Gyurcsány vezette baloldal járványhelyzetben is a közterhek emelésére, illetve a kedvezmények elvonására fókuszál**, cserben hagyva a bajba jutott embereket és vállalkozásokat. Ezt az állítást támasztja alá a Századvég korábbi [elemzése](#), amely rámutat, hogy a balliberális városvezetők öt településen emelték meg az építményadó és a telekadó mértékét, míg három további városban az építményadó, két településen pedig az idegenforgalmi adó emelését a 2020 decemberében meghirdetett kormányzati adóemelési tilalom akadályozta meg.

II. Milyen állapotban vették át a baloldali döntéshozók a korábban kormánypárti vezetés alatt álló településeket?

A balliberális önkormányzati vezetők által bevezetett – és a korábban hangoztatott ígéreteikkel szöges ellentétben álló – megszorító intézkedések létjogosultsága azért is vonható kétségbe, mert a fővárosi kerületek és vidéki városok esetében is a korábbi jobboldali városvezetés kiegyensúlyozott költségvetéssel, jelentős folyószámla-, illetve értékpapírtartalékkal adta át a kormányrudat utódainak.

Ennek megfelelően Budavár irányítását 2,6 milliárd, a II. kerületét 6 milliárd, Óbudáét közel 8 milliárd, Józsefvárosét 7 milliárd, valamint a XVIII. kerületét 5,4 milliárd forintos folyószámla-egyenleggel vehette át 2019 őszén a frissen megválasztott baloldali vezetés. Erzsébetváros 10 milliárd, Ferencváros és Újpest 9-9 milliárd, Újbuda 7 milliárd forintos többlettel került átadásra, ezen felül a balliberális polgármesterek hivatalba lépésekor Budavár 7,5 milliárd, Józsefváros 6 milliárd forinttal rendelkezett államkötvényekben. Tatabányát 12 milliárd, Érdet megközelítőleg 41 milliárd forintos kasszával vehették át a baloldali polgármesterek.

E fejlemények párhuzamba állíthatók a kormányzati hatalom 2002-es átadás-átvételével, melynek során a polgári kormány stabil államkasszát adott át a Medgyessy Péter vezette MSZP-SZDSZ koalíciónak. A balliberális szövetség a jobboldali kabinet által felhalmozott tartalékok felélése után költségvetési megszorító politikába kezdett, amely Gyurcsány Ferenc regnálása idején teljeseedett ki.

Összegezve megállapítható, hogy a baloldali tömb elmúlt másfél éves önkormányzati teljesítménye egyenes folytatása a 2010 előtti kormányzati szerepvállalásuknak. **A kirajzolódó kép azt mutatja ugyanis, hogy a kampányidőszakban megfigyelhető nagyvonalú ígéreteket drasztikus megszorítások követik, amelyek az emberek és a vállalkozások szélesebb körét érintik.** E minta tükrében célszerű értelmezni a Gyurcsány-lista kampányfogásait a 2022-es országgyűlési választások tekintetében is.

A baloldali városvezetők kampányígéreteinek, illetve a megvalósított vagy bevezetni tervezett megszorító intézkedéseinek listáját az alábbi táblázat foglalja össze:

Település	Mit ígérték?	Milyen döntéseket hoztak? (Megvalósult vagy tervezett intézkedések)	Mennyivel adták át a kasszát a kormánypárti vezetők?
Budapest főváros	<p><u>Önkormányzati ingatlanok felhasználásával teret biztosítanak helyi kisvállalkozásoknak</u></p> <p><u>Egyenlő munkáért egyenlő bér</u></p> <p><u>Utcák felújítása esetén közműlagutak</u></p>	<p><u>Iparűzési adó elengedett felét beszedné</u></p> <p><u>283 elbocsátás</u></p> <p><u>9-15 elbocsátás</u></p> <p><u>23 elbocsátás</u></p> <p><u>Útfelújítási keretmegvonás</u></p>	<p><u>78 milliárd forint fejlesztési hitel, működési hitel nem volt, a BKV hitel nélkül gazdálkodott</u></p>
I. kerület (Budavár)	<p><u>Szociális és valóban piaci önkormányzati bérlakáspályázat</u></p> <p><u>Életjáradékprogram</u></p> <p><u>Biztonságos és átlátható közterület-használat</u></p>	<p><u>Drasztikusan megemelt lakbérek</u></p> <p><u>Háromszorosára emelt közterület-használati díj</u></p> <p><u>Parkolási díjak emelése</u></p>	<p><u>2,6 milliárd forint volt a kerületi folyószámlán és 7,5 milliárd forintot tartottak Magyar Államkötvényben</u></p>

II. kerület	<u>A parkolás nem a pénzbehajtásról szól</u>	<u>Parkolási költségek megkészszerzése</u>	<u>6 milliárd forint a számlán</u>
III. kerület (Óbuda)	<u>Parkolási kedvezmények átgondolása</u> <u>Bérlakásépítés</u>	<u>Közel ötvenszeres drágulás a parkolásban az albérleteseknek</u> <u>Átháruló közös költség a bérlakásoknál</u>	<u>8 milliárd forintos többlet a folyószámlán</u>
IV. kerület (Újpest)	<u>Bérlakásépítés</u> <u>Újpesti közlekedés megújítása</u>	<u>Egymillió forintos vissza nem térítendő lakáshoz jutási támogatás megvonása</u> <u>Leállított útfelújítás</u>	<u>Bank- és értékpapírszámlán levő pénz és állampapír-állomány összege 9 milliárd forint</u>
VII. kerület (Erzsébetváros)	<u>Parkolási kérdések rendezése</u>	<u>Parkolási díjak megemlése</u>	<u>10 milliárd forintos többlet</u>
VIII. kerület (Józsefváros)	<u>Bérlakásépítés</u>	<u>Kerületi lakások értékesítése</u> <u>Drágább parkolás</u>	<u>Összesen 13 milliárd forint a bankszámlán és államkötvényekben</u>

IX. kerület (Ferencváros)	<u>Átlátható, gazdaságos parkolás- üzemeltetés bevezetése</u>	<u>Éves parkolási engedély díjának hatszoros megemlése</u>	<u>9 milliárd forintos többlet</u>
XI. kerület (Újbuda)	<u>A kerületi polgárok érdekeinek képviselése</u>	<u>Építmény- és telekadóemelés</u> <u>Cafetéria megfelezése, illetve elvonása</u> <u>Egy havi bérnek megfelelő jutalom elvonása az önkormányzati dolgozóktól</u> <u>Hatszorosára emelt parkolási díj</u>	<u>7 milliárd forintos kötségvetési többlet</u>
XIV. kerület (Zugló)	<u>Bérpótlék az óvodai dolgozók számára</u> <u>Bérlakások építése</u>	<u>Elmaradt a bérpótlék</u> <u>Meglévő önkormányzati bérlakások felújításának elmaradása</u> <u>Parkolási díj növekedése</u>	<p style="text-align: center;">-</p>

XV. kerület	<u>Pótlékrendszer kiterjesztése</u>	<u>Elmaradt a bérpótlékok bevezetése</u>	-
XVIII. kerület (Pestszentlőrinc-Pestszentimre)	<u>Pedagógushiány megszüntetése</u>	<u>29 óvoda összevonása</u>	<u>5,4 milliárd forint a folyószámlán</u>
XIX. kerület (Kispest)	<u>Kossuth téri piac teljes átépítése</u>	<u>Piaci napi helyhasználati díj 30 százalékos emelése; áruda térítési díj emelése</u>	-
Eger	<u>Gasztronómiai negyed kialakítása a turisták számára</u>	<u>Idegenforgalmi adó megemelése</u>	<u>25 milliárd forintos többlet</u>
Érd	<u>250 ezer forintos csatorna-hozzájárulási díj visszafizetése</u>	<u>Elmaradt a díj visszafizetése</u>	<u>40,5 milliárd forint fejlesztésekre fordítható forrás és mintegy 500 millió forint működésre fordítandó keret</u>
Miskolc	<u>Közösségi alapú közlekedés</u> <u>Bérlakásprogram</u>	<u>Tömegközlekedési járatcsökkentés, viteldíjak emelése;</u> <u>Lakbér- és kaucióemelés*</u>	<u>2,3 milliárd forint a város számláján</u>

Szeged	<u>Megújuló városrészek</u>	<u>Piacbezárás</u> <u>Parkolási díjak és bérletek árának megemelése a járványhelyzet megszűnésével</u>	-
Szombathely	<u>Ingyenes parkolás bevezetése bizonyos zónákban</u>	<u>Megemelt parkolási díjak</u>	<u>12 milliárd forintos többlet</u>
Tatabánya	-	<u>Önkormányzati dolgozók elbocsátása</u>	<u>12 milliárd forint bankszámlán és állampapírokban</u>
Vác	<u>Osztrák típusú kisváros</u>	<u>Közterület-használati díj megemelése</u> <u>Megnövelték a lakosságra háruló tisztítandó terület nagyságát, a zöld zsákok árát 50-ről 180 forintra emelték;</u> <u>A karbantartáshoz szükséges eszközbeszerzés a lakosság terheit növeli</u> <u>Fizetés nélküli állásidő elrendelése</u>	<u>140 millió forintos többlet</u>

*Baloldali városvezetők által tervezett, de a 609/2020. (XII. 18.) Korm. rendelet által megakadályozott intézkedés

Budapest, 2021. április 23.

Századvég Alapítvány